

Spoznáваме Bibliu

Lukáš 9:1-9:62

9. KAPITOLA

Keď bol Pán Ježiš na tejto Zemi, dal svojim apoštolom dar uzdravovania. Mohli by sme povedať, že vlastne chodili v Ježišovom mene. Dar uzdravovania teda slúžil na potvrdenie ich dôveryhodnosti. Na začiatku 9. kapitoly Lukášovho evanjelia sa píše o vyslaní apoštolov, ktoré však bolo z hľadiska obsahu, času a geografie veľmi obmedzené. Chcem to zdôrazniť, pretože niekedy sa toto vyslanie zamieňa s vyslaním, ktoré sa týka všetkých kresťanov. Pán Ježiš vyslal Dvanástich, aby izraelskému ľudu zvestovali Božie kráľovstvo. To bolo predtým, ako Ježiš zomrel na kríži za hriechy ľudí. To znamená, že v tom čase ešte nemohli kázať posolstvo kríža.

„Ježiš si zavolať Dvanástich a dal im silu a moc nad všetkými démonmi, ako aj moc uzdravovať z neuhov. Vyslal ich hlásať Božie kráľovstvo a liečiť chorých. Povedal im: „Nič si neberte na cestu; ani palicu, ani kapsu, ani chlieb, ani peniaze, ani dvoje šiat. Vždy, keď vojdete do niektorého domu, zostaňte tam a odtiaľ choďte ďalej“ (Lk 9:1-4).

Samozrejme, dnes si pracovník zaslúži svoju mzdu. V dobe Pána Ježiša to bolo iné. Učenici museli prespávať u iných ľudí a žili z toho, čo im dali.

„Keby vás niekde neprijali, odíďte z toho mesta a straste si prach z nôh ako svedectvo proti nim.“ Vyšli teda, porozchádzali sa po dedinách, všade zvestovali evanjelium a uzdravovali“ (Lk 9:5-6).

Táto služba zapôsobila dokonca aj na Herodesa.

„Tetrarcha Herodes počul o všetkom, čo sa dialo, a bol v rozpakoch, lebo jedni hovorili: „Ján vstal z mŕtvych,“ iní, že sa zjavil Eliáš, a ďalší, že vstal z mŕtvych jeden z dávnych prorokov. Herodes povedal: „Jána som dal sťat'. Kto je

**potom ten, o kom počúvam takéto veci?“ A chcel Ho vidieť“
(Lk 9:7-9).**

Herodes bol zodpovedný za uväznenie a popravu Jána Krstiteľa. V Markovom evanjeliu čítame, že sa bál, že Ježiš je v skutočnosti vzkriesený Ján Krstiteľ. To ho viedlo k tomu, že chcel Ježiša vidieť.

„Keď sa apoštoli vrátili, vyrozprávali Mu všetko, čo urobili. Vzal ich so sebou a odišli sami do mesta, ktoré sa volá Betsaida. Keď sa to zástupy dozvedeli, šli za Ním. On ich prijal, rozprával im o Božom kráľovstve a uzdravoval tých, čo to potrebovali“ (Lk 9:10-11).

Pán Ježiš vzal svojich učeníkov, aby si odpočinuli – ale na to nebola príležitosť. Zástup zaiste nebral ohľad na ich únavu, no Pán Ježiš ich s láskou prijal. Učil ich a uzdravoval tých, ktorí boli chorí.

Nasýtenie piatich tisícov

V nasledujúcich veršoch čítame, že sa učeníci stavali do úlohy Kristových poradcov – hovorili Mu, čo má robiť. Žiaľ, veľa z nás robí tú istú chybu. Milý poslucháč, On nepotrebuje naše návrhy.

„Pretože sa začalo schyľovať k večeru, pristúpili k Nemu Dvanásti a povedali: „Rozpusť zástup, nech sa rozídu do okolitých dedín a osád. Tam nech si nájdu nocľah i jedlo, lebo tu sme na pustom mieste.“ On im povedal: „Vy im dajte jesť!“ Ale oni hovorili: „Nemáme viac ako päť chlebov a dve ryby. Iba ak by sme šli nakúpiť jedlo pre všetkých tých ľudí.“ Bolo tam asi päťtisíc mužov. Ale On povedal svojim učeníkom: „Pousádzajte ich do skupín asi po päťdesiat!“ Urobili tak a všetkých usadili“ (Lk 9:12-15).

Teraz konečne robia to, čo majú. Poslúchajú Pána Ježiša.

„Potom vzal päť chlebov a dve ryby, pozdvihol oči k nebu a požehnal ich. Lámal a dával svojim učeníkom, aby ich

rozdávali zástupu. Všetci jedli a nasýtili sa, ba z nalámaných zvyškov sa nazbieralo ešte dvanásť košov“ (Lk 9:16-17).

Všetci štyria evanjelisti zaznamenávajú nasýtenie piatich tisícov. Všimnime si, že Pán Ježiš dáva svojim učeníkom nespĺniteľnú úlohu. Musia sa naučiť, tak ako aj my, že vždy nám dáva úlohu, ktorú sami nie sme schopní splniť. Dôvod je jasný – On chce konať za nás. Stvoriteľ, ktorý na počiatku stvoril ryby a ktorý dáva zrnú, aby vyrástlo na poli, teraz svojím slovom tvorí jedlo pre zástupy. Pre mnohých ľudí v tom zástupe to bolo možno po prvýkrát, čo sa dosýta najedli. „Nalámané zvyšky“ nie sú zbytky, ktoré by sme my dali do koša. Bolo to jedlo, ktoré sa ani nepodávalo. Boh vždy dáva viac ako potrebujeme.

Ježiš predpovedá svoju smrť a vzkriesenie

„Raz sa osamote modlil. Boli s Ním Jeho učeníci. Opýtal sa ich: „Za koho Ma ľudia pokladajú?“ Oni odpovedali: „Za Jána Krstiteľa, iní za Eliáša a ďalší hovoria, že vstal z mŕtvych jeden z dávnych prorokov.“ „A za koho Ma pokladáte vy?“ opýtal sa ich. Peter odpovedal: „Za Božieho Mesiáša.“ No On ich dôrazne žiadal, aby to nikomu nepovedali“ (Lk 9:18-21).

Kto je Ježiš? To je dôležitá otázka! Ježiš chcel vedieť, čo ľudia o Ňom hovoria. Myslím si, že Jeho zámerom bolo, aby sa v hlavách učeníkov vyjasnilo, kým skutočne bol. Bolo veľa zmätku ohľadom Jeho osoby. Všimnime si, že všetci Ho považovali za veľmi významného, ale aj tak sa mýlili. Peter potom povedal asi tú najlepšiu vec vo svojom živote: „Ty si Kristus, Syn živého Boha“ (Mt 16:16).

„A dodal: „Syn človeka musí mnoho trpieť, byť zavrhnutý staršími, veľkňazmi a zákonníkmi. Musí byť zabitý a tretieho dňa vzkriesený“ (Lk 9:22).

Ježiš ich pripravuje na prichádzajúcu smrť. No všimnime si, že spolu so smrťou spomína aj svoje vzkriesenie.

„Všetkým potom povedal: „Ak niekto chce ísť za Mnou, nech zaprie sám seba, vezme každý deň svoj kríž a nasleduje Ma. Lebo kto by chcel svoj život zachrániť, stratí ho. Ale kto stratí svoj život pre Mňa, zachráni si ho. Ved' čo osoží človeku, keby celý svet získal a samého seba by stratil či poškodil? Lebo kto sa bude hanbiť za Mňa a za Moje slová, za toho sa bude hanbiť Syn človeka, keď príde v sláve svojej i Otcovej a svätých anjelov“ (Lk 9:23-26).

V týchto slovách Pán Ježiš nekladie podmienku spasenia, ale hovorí o tých, ktorí už sú spasení. To je to, o čom tu hovorí. „Lebo kto sa bude hanbiť za Mňa a za Moje slová, za toho sa bude hanbiť Syn človeka.“ Aký si kresťan? Priznávaš sa k Nemu a slúžiš Mu? Snažíš sa Ho osláviť? Milý poslucháč, v dnešných časoch je to veľmi dôležité.

Premenenie na vrchu

Dostávame sa k pasáži, v ktorej sa píše o premenení na vrchu. Lukáš tu spomína niečo, čo ostatní pisatelia evanjelií opomenuli.

„Veru, hovorím vám: Niektorí z vás, čo tu stoja, určite neokúsia smrť, kým neuvidia Božie kráľovstvo“ (Lk 9:27).

Šimon Peter nám dáva vysvetlenie tohto verša. Povedal, že uvidel kráľovstvo. Kde ho videl? Keď bol s Pánom Ježišom na svätom vrchu, bol toho očitým svedkom. Hovorí o tom v 2Pt 1:16-18: „Keď sme vás oboznamovali s mocou a príchodom Pána Ježiša Krista, nepridžali sme sa nejakých vymyslených bájí, lebo sami sme boli očitými svedkami Jeho velebnosti. Ved' prijal česť a slávu od Boha Otca, keď Mu z velebnnej slávy zaznel takýto hlas: „Toto je Môj milovaný Syn, v ktorom mám zaľúbenie.“ Tento hlas sme počuli prichádzať z neba my, ktorí sme s Ním boli na svätom vrchu.“ Toto je Petrovo vysvetlenie. Myslím si, že ten, kto tam bol, vie o tom viac ako niektorí moderní vedci, ktorí tam neboli.

„Asi osem dní po týchto slovách vzal so sebou Petra, Jána a Jakuba a vystúpil na vrch modliť sa. Počas modlitby sa Jeho tvár zmenila a Jeho odev zažiaril belobou ako blesk.

A hľa, rozprávali sa s Ním dvaja muži – Mojžiš a Eliáš, ktorí sa ukázali v sláve a hovorili o Jeho odchode, ktorý sa mal naplniť v Jeruzaleme. Petra a tých, čo boli s Ním, premohol hlboký spánok. Keď sa prebudili, videli Jeho slávu a tých dvoch mužov, čo tam stáli. A keď už od Neho odchádzali, povedal Peter Ježišovi: „Učiteľ, je dobré, že sme tu. Urobme tu tri stany: jeden Tebe, jeden Mojžišovi a jeden Eliášovi.“ Nevedel však, čo vraví. A kým to hovoril, utvoril sa oblak a zahalil ich. Keď sa ocitli v oblaku, zmocnil sa ich strach. Z oblaku zaznel hlas: „Toto je Môj vyvolený Syn, Jeho počúvajte!“ A keď hlas doznel, ostal Ježiš sám. V tých dňoch zachovali mlčanie a nikomu nehovorili o tom, čo videli“ (Lk 9:28-36).

Veľa sa špekuluje o tom, čo predstavovalo Ježišovo premenenie. Premenal sa Jeho vzhľad. V gréčtine je použité slovo *metamorfóm*, čiže *metamorfóza*. Nebol to len nejaký svetelný efekt spôsobený vonkajším vplyvom. Pri premení to svetlo vychádzalo z Jeho vnútra. Ježišovo premenenie hovorí o Kristovej ľudskosti, nie božstve. Premenenie je cieľom ľudstva. Keď sa tam hore na vrchu pozeráme na Pána Ježiša Krista, vidíme Ho presne takého, akí budeme, keď sa premeníme. Mŕtvi vstanú a tí, ktorí budú nažive, budú premenení (viď 1Kor 15:52); to znamená, že podstúpia metamorfózu.

Na vrchu sa zjavili dvaja muži: Mojžiš, ktorý reprezentuje Zákon, a Eliáš, ktorý reprezentuje prorokov. Hovorili spolu o blížiacej sa smrti Pána Ježiša. Evanjelium nie je v rozpore so Starou zmluvou. Vôbec nie! Pavol píše Rimanom v 3:21: „Teraz však je zjavená Božia spravodlivosť bez Zákona dosvedčená Zákonom a Prorokmi.“ Zákon i Proroci dosvedčujú, že Boh nás spasí *jedine* prostredníctvom spravodlivosti, ktorú prijímame vierou.

Uzdravenie posadnutého chlapca

„Na druhý deň zostúpili z vrchu. V ústrety Mu prišiel veľký zástup. Tu akýsi muž zo zástupu vykrikol: „Učiteľ, prosím

Ťa, pozri na môjho syna, moje jediné dieťa! Zmocňuje sa ho zlý duch, takže z ničoho nič vykrikuje, lomcuje ním, až sa mu pení z úst; sotva ho opúšťa a tak ho gniavi. Prosil som Tvojich učeníkov, aby ho vyhnali, ale nemohli.“ Ježiš povedal: „Ach, neveriace a skazené pokolenie, dokedy mám byť ešte s vami a znášať vás?! Prived' sem svojho syna!“ Ako chlapec prichádzal, démon ho zvalil a lomcoval ním. Ježiš pohrozil nečistému duchu, uzdravil chlapca a vrátil ho otcovi. Všetci žasli nad veľkou Božou mocou“ (Lk 9:37-43a).

Zatiaľ čo bol Ježiš na vrchu premenenia, učeníci, ktorí zostali dolu, si nevedia rady s ťažkým prípadom posadnutosti démonom. Boli zmätení, pretože predtým už vyhánali démonov, ale tohto nevedeli. Ježiš pokarhal zástup vrátane učeníkov, že nemali dostatok viery.

Ježiš sa obracia k Jeruzalemu

„Keď sa všetci čudovali, čo všetko robil, povedal svojim učeníkom: „Počúvajte a dobre si zapamätajte tieto slová: Syn človeka bude vydaný do rúk ľudí.“ Oni však to slovo nepochopili a jeho zmysel im zostal skrytý; preto nerozumeli, no báli sa Ho na to slovo spýtať“ (Lk 9:43b-45).

Po uzdravení posadnutého chlapca sa Ježiš a Jeho učeníci vydávajú na cestu do Jeruzalema. Znovu im hovorí o svojej nastávajúcej smrti – o svojej smrti za nich. No oni tomu nerozumejú a ani sa Ho na to nepýtajú.

„Začali medzi sebou uvažovať, kto z nich je najväčší“ (Lk 9:46).

Netrápili sa nad Ježišovými slovami o smrti – trápila ich vlastná sláva a koruna.

„Ježiš však poznal, o čom vo svojom srdci uvažujú. Vzal dieťa, postavil ho vedľa seba a povedal: „Kto by prijal toto dieťa v Mojom mene, Mňa prijíma. A kto Mňa prijíma, prijíma

toho, ktorý Ma poslal. Lebo kto je medzi vami najmenší, ten je veľký“ (Lk 9:47-48).

Toto je dôležitý princíp. Som presvedčený, že najväčší svätci sú tí neznámi a bezvýznamní ľudia v našich zboroch, ktorí Mu verne a v tichosti slúžia.

„Vtedy Ján povedal: „Učiteľ, videli sme kohosi, ako v Tvojom mene vyháňa démonov. Bránili sme mu v tom, pretože nechodí s nami.“ Ježiš mu však odpovedal: „Nebráňte mu, lebo kto nie je proti vám, je za vás!“ Keď sa napíňali dni, keď mal byť povýšený, pevne sa rozhodol ísť do Jeruzalema. Poslal pred sebou poslov, aby Mu pripravili nocľah. Prišli do samaritánskej dediny, tam Ho však neprijali, lebo bol rozhodnutý ísť do Jeruzalema“ (Lk 9:49-53).

Samaritáni Ho odmietli. Často uvažujeme nad „milosrdným“ Samaritánom kvôli známemu podobenstvu, ale neboli o nič lepší ako Židia – obaja Ho odmietli.

„Keď to videli učeníci Jakub a Ján, povedali: „Pane, máme povedať, aby zostúpil oheň z neba a zničil ich?“ On sa obrátil k nim a pokarhal ich. „Neviete, akého ste ducha. Syn človeka neprišiel ľudí zahubiť, ale zachrániť.“ A odišli do inej dediny“ (Lk 9:54-56).

Ježiš pokarhal každý náznak sektárskeho ducha. Pri inej príležitosti povedal: „Lebo Syn človeka prišiel hľadať a spasiť, čo zahynulo“ (Lk 19:10). Ján absolútne nepochopil zmysel Kristovho prvého príchodu.

Nasledovanie Ježiša

Posledná pasáž v tejto 9. kapitole je o troch ľuďoch, ktorí sa viac-menej chcú stať učeníkmi Pána Ježiša. Tento text nerieši otázku spasenia, ale čo je potrebné, aby sa niekto stal nasledovníkom, Kristovým učeníkom.

„Raz, keď šli po ceste, ktosi Mu povedal: „Pôjdem za Tebou, kamkoľvek pôjdeš.“ Ježiš mu však odpovedal: „Líšky majú

svoje nory a nebeské vtáky hniezda, ale Syn člověka nemá kde hlavu sklonit“ (Lk 9:57-58).

Pán vo svojej odpovedi odhaľuje svoju vlastnú chudobu, keď bol tu na zemi. Keď cestovali, nemali žiadne rezervácie v hoteli. Stotožnil sa s nami aj v chudobe. Nasledoval Ho tento človek? Nevieme. Možno áno.

Iného zas vyzval: „Pod' za Mnou!“ On odpovedal: „Pane, dovoľ mi najprv odísť a pochovať si otca.“ Ale Ježiš mu povedal: „Nechaj, nech si mŕtvi pochovávajú mŕtvych. Ale ty chod' a zvestuj Božie kráľovstvo!“ (Lk 9:59-60).

Ďalší sa rozhodol nasledovať Pána Ježiša, ale najprv si chcel pochovať otca. Samozrejme, nejde tu o to, že by mu Pán Ježiš zakazoval ísť na pohreb. Tento mladý muž hovorí o tom, že sa musí postarať o svojho otca, kým nezomrie. Keď zomrie, potom Ho bude nasledovať. Pán Ježiš svojou odpoveďou jasne hovorí, že On musí byť na prvom mieste.

A iný zas hovoril: „Pane, pôjdem za Tebou, ale najprv mi dovoľ rozlúčiť sa s rodinou.“ Ježiš odpovedal: „Kto položí ruku na pluh a obzerá sa späť, nie je súci pre Božie kráľovstvo“ (Lk 9:61-62).

Tento tretí muž chcel najprv dovolenku, aby sa rozlúčil s rodinou. Bol takým polovičatým nasledovníkom Krista. Chcel byť Jeho učeníkom, no nechcel, aby ho to niečo stálo. Nevnímal naliehavosť Ježišovho povolania. Pamätajme na to, že Ježiš bol na ceste ku krížu.

Milý poslucháč, cena nasledovania Pána Ježiša je vysoká. Vyžaduje si od nás všetko. Pavol napísal Filipanom: „Bratia, ja si nenamýšľam, že som to už získal, ale len jedno robím: zabúdam na to, čo je za mnou, a usilujem sa o to, čo je predomnou. Bežím k cieľu pre cenu nebeského Božieho povolania v Kristovi Ježišovi“ (F 3:13-14).